QUÆSTIO MEDICA,

Cardinalitiis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ Martii 1710.

M. AMANDO DOUTE', Doctore Medico, Præside.

An Lac Convalescentibus?

I.

PLENA utendi libertate alimenti injuriæ maximè obnoxius homo, unus præ cæteris viventibus gulæ peccatis vitam causarius trahit: facto pro arbitratu eorum periculo, quæ Naturæ prima, normam deinceps ipse sibi posuit scripsitque salubriùs vivendi. Hinc Diætæ lex integrè sanis aut causariis non una, nec par ægris, vel è morbo naufragis ac Convalescentibus, quia, nec una, neque ulli usquàm adeò sincera ac solida sanitas obtigit, nec morbus unus, iidemve hinc & indè cuique patent carceres in Orcum vel Lucem; quanquàm ut vitæ, ità victûs communia & prima è sanguine, in sanguine, à sanguine Elementa, quibus stant simul solido nexu artis & Naturæ labor, tutela sanitatis, morbi semina, maleficia, vindiciæ. Hinc omnibus pro voto & scopo esse debuit quærenda in alimento prior potiorque Medicina, nemini licet tam æqua ac beata, ut nunquam læserit, vel in eâ peccarit Artifex, errore semper de cætero Convalescentibus quàm sanis graviore, præsentiore.

II.

MULTO quippe major certiorque noxa hos illosque manet ex inconsiderato alimenti usu, quàm syderum positu inimiciore, Ambientisve inquinamentis, cibo etiam quàm potu: His tamen quàm illis ut minora, sic rariora, breviora, innocentiora ventris peccata; severiori idcircò diæteticæ artis legi in iis plerumque dissimulanda, illis permittenda nunquam; sed tùm quoque quùm sævâ crudâque consuetudinis tyrannide Naturæ jura occupant opprimuntque, si quâ superest ratione coercenda, castiganda, quæ Convalescentum causariorumque famelica natio, longâ macie ac tabitudine efferta, dudùmque feriati ventris acta intemperiis ultrò

1 ...

volens ac sciens sæpiùs admittit, ad Chænicem justumque demensum, malè sanam, pejus securam ingluviem nescia circumscribere. Sive enim quidquid erat virium primique roboris acuti morbi vis ultima cìs paucos diès decoxerit, aut misera diuturnæ valetudinis tandèm afflixerit patientia, dum alii prætiosis roborantibus delusos enecant, incenduntque jejuniosioris corpusculi annonam; hanc tu ipse contrà naturæ propitius jubeas convalescere, modò ità laxes, ut simul comprimas, scitè doctus inter eas rerum ægri angustias, non mole aut substantiâ, sed facultate alimentum æstimandum, operi non oneri mox futurum.

III.

QUALE porrò illud esse oporteat, si requiris? Quod omnibus suo merito acceptam alibilis succi gratiam sic repræsentet, ut nihil indè naturæ, quamvis ægriùs tùm coquenti, sit factura negotii, aut morarum sua singulis partibus Diaria diribenti: ab his modò, quod salubre audiat; obtinuit alimentum; tale quidem ubi nec copiâ, quod exhaustum est, superat, neque redimendâ aliàs inopiâ fraudat ac depauperat genium partium, non glutino sequacis succi facilè concrescens, nil operosi sustineat, de facili eliquetur in chylum tenerâ mollitudine friabilis substantiæ, vacet excrementis: hinc maturioris coctionis integritas, ἀναδόσεως commoditas expeditior, sincerior purgatiorque succus, nutricatus felicior; indè laudatissimi sanguinis salit vena, qui temperie ut consistentiâ medius, sanis, ægris, fortis ambiguæ causariis accomodatissimus. Quæ dos bonitatis integra & prima in lacte desideratur. Hoc lentore pingui, terrenoque crassamento, quibus maximè abundat, geminum istud & præcipuum alibilis substantiæ vitium liquidò probat non posuisse: etiam propiùs admotum vitæ laribus, medioque hujus foco conditum, viden? Ut benè sanis Puerperis, Nutricibus distenta lacte ubera in Tophos protinùs durantur, fidelique corruptionis symbolo abeunt in suppuratum nullo privilegio loci, nullâ proprii caloris tutelâ. Ecce de Lactante calens, lactentis suctu calido ventre receptum, ore statim redditum lac caseus prodit. Spongiosa illa lactis densitas maleficæ conscia corruptelæ: fit eccè αὐτοπηκτὸς ille spontaneo seri divortio simul ac in mactrâ lac coacuerit vel maturiore coagulo venenarit artificis gulæ impatientia; omni proindè cujuscumque coctionis errori aptissima qualiscumque sit γαλακτοτροφία, etsi Pytoclis exemplo marasmo tabescentibus interdùm permittenda ad ἀνατροφὴν lacte plurimâ aquâ diluto, quæ solvat præsens coaguli venenum, nec inno-

cens illá Artrhitidi & Rheumatiſmo, ut ut ſævos demulcens dolores, quot defuncti ſcyllâ in Charybdim naufragi! ingreditur blandè ſuaviſſimus hic liquor, at in noviſſimo mordebit integro nomine vitioſitatis.

IV.

IN lactis natales inquirere, res otioſo Naturæ contemplatore digna, detexiſſe eximia laus. Negotioſum verò Medicum attinet noſſe quibus opportunum ſit alimentum, benè ſanus reputet quod ipſo nutriri puerum edentulum providentis naturæ temporaria gratia ſit; quæ indulgentia perfectâ dentitione exoleſcit, ſecùs versâ in injuriam Aſcaridibus anſam præbet dum per moras dulcedinis illicio nocente ȣ ἰκμαλέȣ beneficio cadit, coctioni per quam infeſto acore abdicatur naturalis officinæ veſtibulo, regeriturque caſeoſum non niſi graviore damno retinendum; coit ubi duritiâ Pumicis in modum, vexat inteſtina torminibus, præfocat hypochondria, utilem prohibet annonam commeatu, arctat clauditque animæ vias; ſi crudum purum putumque obtuleris, eò uberiore craſſioris recrementi exagoga futura, quò coctius: adeò brevi momento ſua bona exuit aut perdit liquor iſte, domeſtica vitia explicat, induit, retinetque pertinaciùs aliena: etiam de fonte hauſtus lactentium ora exulcerat, fœdat aphtis, ulcuſculis ſerpentibus manantibus genas arat, æruginoſæ ſplendidæque bilis proventu plurimo mordet impedita viſcera, ad omnem expeditior injuriam contrariis quibus coit ſubſtantiis, ſero, caſeo, butyro; neque uno corruptionis genere, acore, nidore inimicatur, præſente obſtructionis noxâ febrientibus, catarrho, ſputo ſanguinis, cancroſis, cephalalgicis, calculoſis affectibus interdicendus: mitioris lac mixtum indolis neque tamen nocendi ſuſpicione vacat, quâ laborat naturæ ſuæ ſorte, nec dum melle, ſaccharo, ſale, menthâ, vino, aromatis conditum emendatumque, cacochymis, μεγαλοσπλάγνοις, hepaticis, vertiginoſis, comitialibus, impuræ veneris reis πᾶν ἄθετον: neque de lactis delectu nimiùm ſis ſollicitior, communis undecunque pernicies, at ſeriùs ocyùs huic iſtive minor, indulgentior, obſcurior valentibus, uſurâ graviore præſentiore cæteris, ſummâ in ſolidum convaleſcentibus.

V.

UT pote quibus nec dum ex integro flamma deferbuit, ſed poſthuma vivit adhuc favilla ſæpè relicta in rogum, dum ſuperſtitis hujus in putri humore fermenti neglectis igniariis alitur clanculùm & fovetur: neque tum in vado res ægri pace ſequeſtrâ ſatis vi-

dentur compositæ, cui aliàs morbi vi, naturæ nixu improbo, artis præsidiis sic exarmato, ægræ, pendentisque valetudinis vel ipsa imbecillitas jurè faciat controversiam, morbique jamjam redituri haud inanem metum augeat pertinaci fastidio τῶν ἀναληπτικῶν gravis usus. Quid illi tandem fiet, si avido & exhausto illius alimenti indulgentior feceris copiam, quod pingui oleosâque sui portione adeò proclive est ut de facili ignescat æstuantibus visceribus, sicque febriculoso ardore pristinum suscitaturum incendium : aut secùs vitæ focum pertinaci partis caseosæ lentore inimicissimo restinguat minuatve, vel seroso humore sui impotens exundet : hinc adversa omnia meritò experiaris aut metuas injecto lacte, studio remeandi permolestum ventriculo infesto ructu acido, insolito vel nidorulento os spurcatur, continui corruptæ, vel interceptæ annonæ labores, venturaque longo ordine pejùs saburrati ventris mala, diarrhæa præsertim quâ vitæ genius defraudatur, quod utì ne fieret aut in noxam cresceret satiùs fuerat providisse. Cave sis igitur ne præcipiti nimiùm ἀναλήψεως studio pauperem in Convalescentibus vitæ foculum alimenti pinguioris, crassioris strue adobruas, modico, verùm assiduo & accurato pabulo factâ sensim utilis substantiæ accessione suscitandum : haud aliâ equidem arte excitaturus es luculentiorem, quàm si boni succi ὀλιγότροφα, non idcircò pluris excrementi insimulanda, quæ nunquam concrescant, perfacilè mutentur, subeant faciliùs, difficillimè corrumpantur, nihil gravent, Convalescentibus accepta sint, non ea, quæ recentem accersunt aut revocant novâ corruptelæ accessione (in quam maximè prona cujuscunque lactis substantia) occasionem recidivæ, quam ut avertas morbi ἀντίνοος, ipsorum naturæ ad obvia quæque cæspitantis impotentia satis admonet.

Non ergò Lac Convalescentibus.

Proponebat Parisiis HYACINTUS THEODORUS BARON, Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1710.

Typis Viduæ Francisci Muguet, Regis & Facult. Medicinæ Typographi.